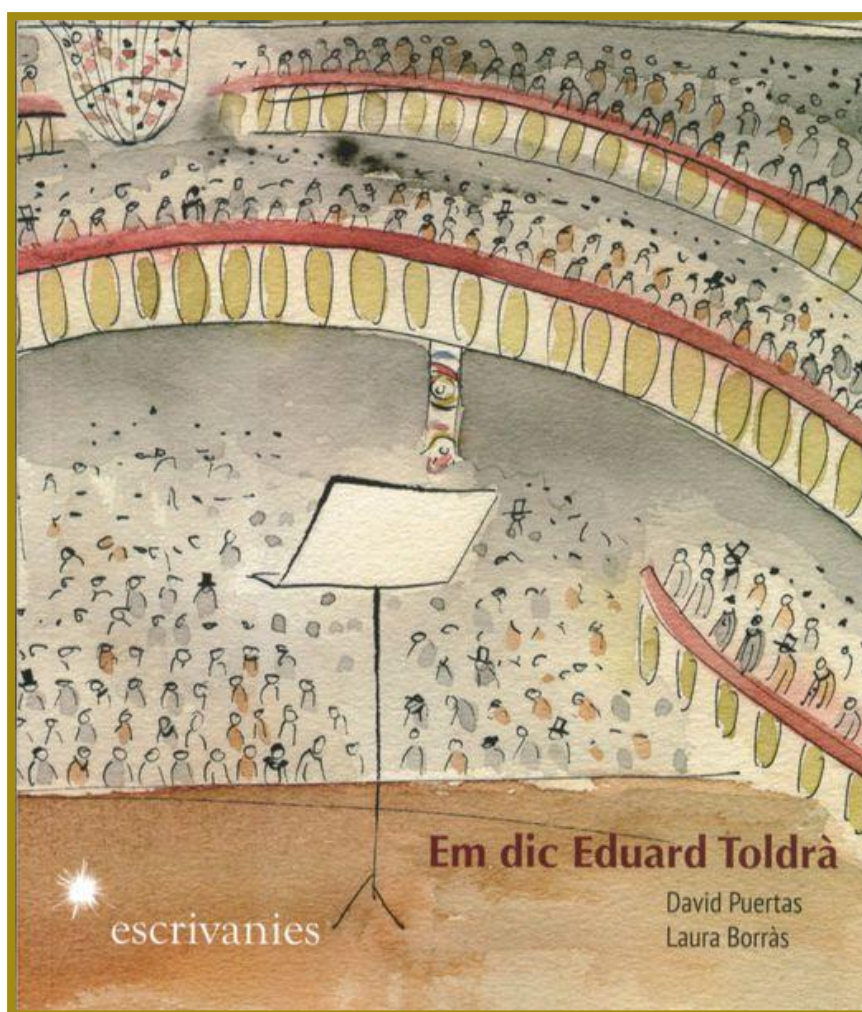


EL GUST PER LA LECTURA 2015-2016

CICLE SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

QUADERN DE L'ALUMNE



El Gust per la Lectura 2015-2016
Cicle superior d'educació primària

EM DIC EDUARD TOLDRÀ

David Puertas (autor) i Laura Borràs (il·lustradora)

QUADERN DE L'ALUMNE

Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme

Servei d'Immersiò i Acolliment Lingüístics

Carme Vilaregut i Sáez

Isabel Muntañà i Salarich



Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional de Creative Commons](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca). Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>



ACTIVITATS PER A ABANS DE LA LECTURA

1. Mireu la coberta del llibre. Què representa? Sabeu quina sala de concerts és? Com creieu que es deuen sentir, els músics, veient que els escolta tant de públic? I el director d'orquestra? Què creieu que els pot donar seguretat?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Mireu les il·lustracions del llibre. Trieu-ne una que us hagi agradat especialment, mostreu-la als companys i expliqueu-los per què l'heu triada. Després busqueu informació sobre la il·lustradora? Sempre ha tingut aquest ofici?

.....

.....

.....

.....

- Busqueu informació sobre l'autor del llibre a <http://www.sidokus.com/david/>

Com és que ha fet una biografia sobre un músic? Creus que s'ha hagut d'informar abans d'escriure-la? Per què?

.....

.....

.....

.....

3. Fixeu-vos en la frase inicial del llibre:

Em dic Eduard Toldrà i vaig néixer a Vilanova i la Geltrú.

- ✓ Busqueu una fotografia d'**Eduard Toldrà** i poseu-la a un lloc visible de la classe.
- ✓ Observeu en quina persona estan els verbs. Llegiu aquestes dues definicions i encerceleu quin gènere ha triat l'autor per escriure el llibre.

Biografia

Història de la vida d'algun personatge, escollit generalment en virtut de la seva activitat o del seu ressò públics. Aquest gènere literari requereix que l'escriptor es documenti i tracti de ser objectiu respecte al personatge.

(Elaboració pròpia a partir de: Wikipèdia i enciclopèdia.cat)

Autobiografia

Una **autobiografia** és una narració de la pròpia vida. El narrador n'és el protagonista principal, que explica els fets més destacats de la seva existència en primera persona. El valor de l'autobiografia (també coneguda com a memòries) rau en el caràcter testimonial, en els sentiments i interpretacions de l'autor-personatge. Algunes novel·les fa veure que és una autobiografia per aportar versemblança al que explica.

(Font Wikipèdia)

Remarquem però que en tots dos casos es tracta d'un gènere literari, i com a tal, per fer agradable la narració, pot haver-hi detalls de farciment inventats, com el color del dormitori de quan era petit, etc. Sabríeu trobar al llibre algun detall que no importi si és inventat?

4. A la pàgina 15 hi ha una imatge de Vilanova i la Geltrú de l'època en què hi va viure Eduard Toldrà. Busqueu fotografies actuals d'aquesta ciutat. Creieu que ha canviat gaire?

.....
.....
.....
.....

5. Situeu Vilanova i la Geltrú en aquest mapa. A quina comarca pertany?
Escriuiu també les comarques i les capitals que l'envolten.





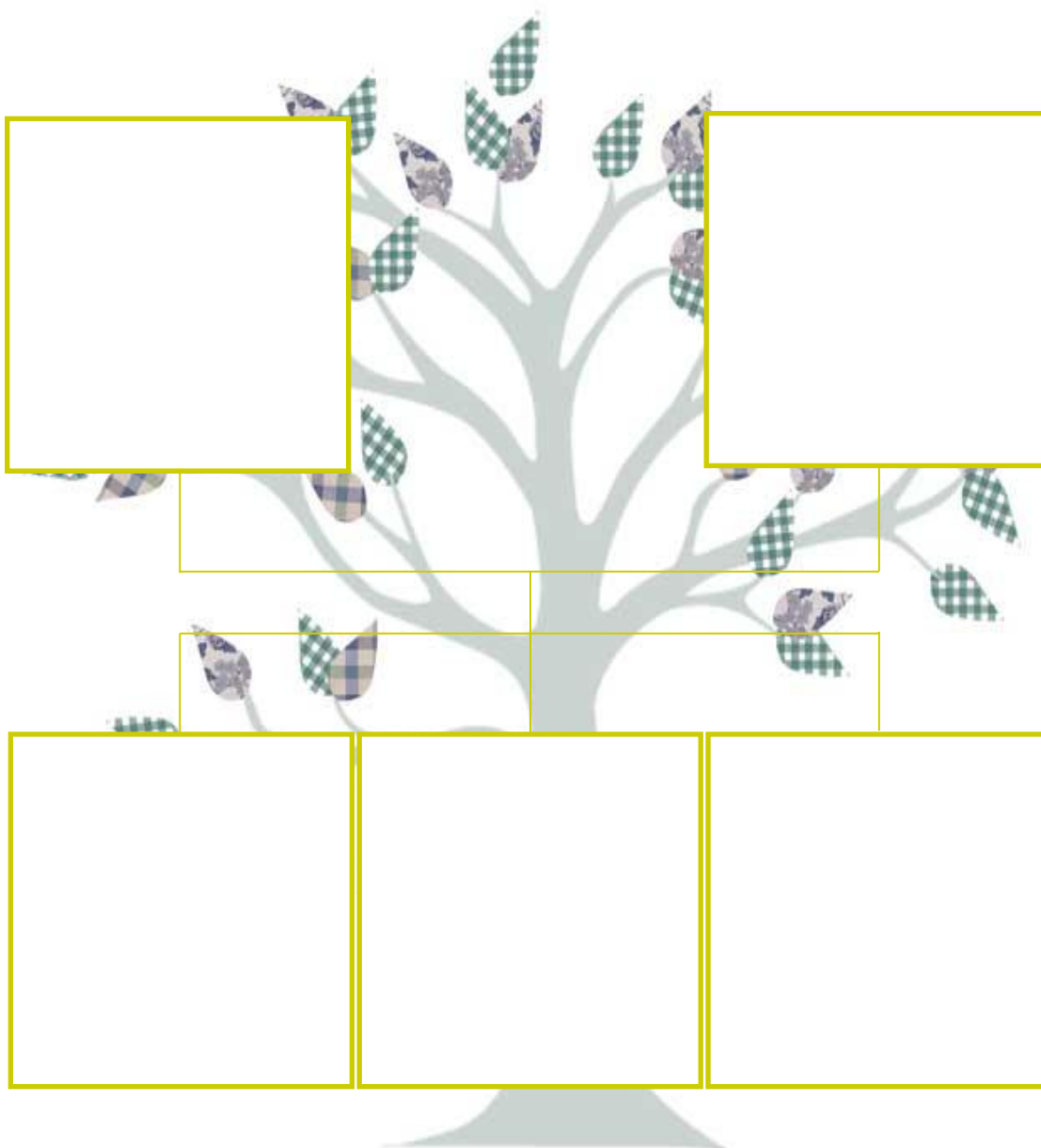
ACTIVITATS PER A DURANT LA LECTURA

Pàgina 6

- 6. Treball en parelles.** Descobriu, llegint el primer paràgraf, l'any del naixement del músic. Hi trobareu una pista que us ajudarà a fer la cerca. Què heu fet per descobrir l'any en què va néixer el músic?

.....
.....
.....

- 7. Treball en petit grup.** Completeu l'arbre genealògic del protagonista. A cada quadre escriviu el nom del membre de la família i dibuixeu l'instrument que toca.



8. Treball en petit grup. Busqueu i escriviu l'objectiu que es proposa el músic per a quan sigui gran. Feu-ne un rètol artístic i visible per poder-lo consultar més endavant. El podeu penjar en un lloc de l'aula.



9. En aquest llibre trobareu moltes paraules que es relacionen amb el món de la música. Us proposem que les aneu recollint perquè, en acabar, fareu una activitat amb aquestes paraules. Les podeu escriure en post-it.



Pàgines 8-11

10. Quins jocs i activitats feien els nens i les nenes de l'època d'Eduard Toldrà? Quins es continuen practicant, actualment? A quins altres jocs t'agrada jugar?

Jocs i activitats de l'època d'Eduard Toldrà:

Jocs i activitats que han perdurat:

Jocs als quals m'agrada jugar:

11. Treball en petit grup i individual. Prepareu-vos la lectura expressiva del segon paràgraf, poseu-vos d'acord sobre quina entonació donar-hi. Escolliu un membre del grup per llegir-lo en veu alta.

Mentre escolteu la lectura del fragment, imagineu-vos el paisatge que descriu:



- Com us imagineu la platja?
- Passegeu per la sorra; en noteu la textura?
- Mulleu-vos els peus, sentiu la fredor de l'aigua?
- Respireu profundament, sentiu l'olor?
- Noteu la brisa?...

12. Llegeix la pàgina 11. Com creus que es devia sentir l'Eduard després de descobrir que no era la batuta qui feia la música? Què farà, a partir d'ara?

.....

.....

.....

Pàgines 12 i 17

13. Ha fet el que t'imaginaves? Què n'ha fet, de la batuta?



.....

.....

.....

.....

.....

14. On troba la música, Eduard Toldrà? I tu, on la trobes?

.....

.....

.....

.....

15. Observa la imatge de la pàgina 16 i llegeix la pàgina 17. Quina importància té la música per a aquesta família? Quins elements has trobat per contestar aquesta pregunta? Com creus que el devia influir?



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. A la pàgina 17 surt la frase següent:

... als **set anys**, vaig fer el meu primer concert a Vilanova.

A partir d'ara sortiran altres referències a l'edat del protagonista. Et proposem que recullis aquesta informació en el quadre següent. Fixa't en l'exemple i fes el mateix amb les altres referències:

Edat	Fets rellevants
7 anys	Va fer el 1r concert.
	Dirigeix l'Orquestra del Palau de la Música interpretant la sardana <i>Empúries</i> que ha compost ell mateix.
	Fa el concert de presentació de la seva pròpia orquestra, l'Orquestra Municipal de Barcelona, al Palau de la Música.

Pàgines 18 i 22

17. Treball oral de gran grup. Visiteu la pàgina virtual del palau de la música, després comenteu quines característiques té aquest edifici.

http://www.palaumusica.cat/ca/visita-virtual_23641



18. Treball individual. Fixa't en les afirmacions d'Eduard Toldrà sobre els seus propis reptes de futur i completa el quadre fent els teus propis propòsits.

Jo un dia tocaré aquí dintre	Jo dirigiré la meva pròpia orquestra

19. Llegeix el text de la pàgina 20 i observa la imatge. Contesta les preguntes següents:

- Qui són?
- On són?
- Què fan?
- Qui més hi ha?

Creus que abans era més fàcil o més difícil entendre les pel·lícules? Per què? Feu aquesta activitat per parelles i poseu les vostres respostes en comú.

20. Llegeix aquesta expressió:

Espera't, senyoreta, espera't.

A qui es refereix? Com ho has sabut?

.....
.....
.....

Pàgina 25

21. Aquests són els components del Quartet Renaixement. Cerca com es deien i quin instrument tocava cadascun.



.....

.....

.....

.....

22. En aquest mapa d'Europa, situa les capitals que figuren a la lectura, començant per Barcelona.



Pàgina 26

23. Activitat col·lectiva. Identifiqueu la guerra a què es refereix el llibre, interpretant les dades i dates que van sortint al llarg de la història.

Quina relació creus que hi ha entre el text i la imatge? Quines conseqüències pot tenir per a la gent patir una guerra?

.....

.....

.....

.....

Pàgina 28-29

24. Activitat col·lectiva. En aquesta pàgina surt el nom de Pau Casals. Feu un mural amb tota la informació sobre ell que trobeu en aquest llibre. Després completeu-la.

25. Què va representar per a Eduard Toldrà conèixer Pau Casals?

.....

.....

.....

.....

.....



Pàgina 30-37



26. Escriu totes les feines que feia Eduard Toldrà.

- T'imaginaves que un músic fa feines tan diferents?

- Quina de les feines trobes més interessant?

.....

- Quina et sembla més difícil?

.....

27. Classifica les obres següents i marca les que surten al text. Pots trobar altres obres de l'autor més endavant. Recorda de marcar-les. Fixa't en l'exemple.

<i>Sol ponent</i>	<i>La maledicció del comte Arnau</i>
<i>Sis sonets</i>	<i>Cançó de l'amor que passa</i>
<i>Canticlel</i>	<i>El giravolt de maig</i>
<i>Cançó incerta</i>	<i>Les danses de Vilanova</i>
<i>Empúries</i>	<i>Camins de fada</i>
<i>Marinera</i>	<i>Vistes al mar</i>

Òperes	Sardanes i música per a cobla	Música simfònica	Música de cambra	Cançons

28. Llegiu el poema «La ginesta» i expliqueu la història que amaga. Compartiu la vostra opinió amb la resta de la classe. Podeu llegir el poema tenint la música d'Eduard Toldrà de fons.



<https://www.youtube.com/watch?v=576WaqLgZU>

La ginesta

La ginesta altra vegada,
la ginesta amb tanta olor,
és la meva enamorada
que ve al temps de la calor.

Per a fer-li una abraçada
he pujat dalt del serrat:
de la primera besada
m'ha deixat tot perfumat.

Feia un vent que enarborava,
feia un sol molt resplendent:
la ginesta es regirava
furiosa al sol rient.

Jo la prenc per la cintura:
la tisora va en renou
desflorant tanta hermosura
fins que el cor me n'ha dit prou.

Amb un vímet que creixia
innocent a vora seu
he lligat la dolça aimia
ben estreta en un pom breu.

2

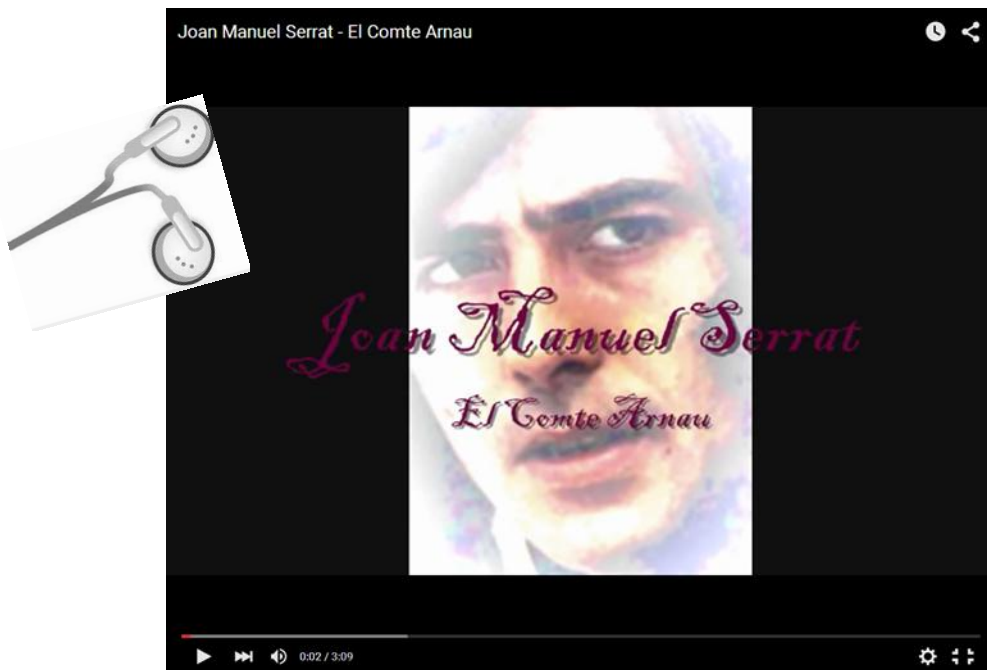
Quan l'he tinguda lligada
m'he girat de cara al mar...

M'he girat al mar de cara,
que brillava com cristall;
he aixecat el pom enlaire
i he arrencat a córrer avall.

Joan Maragall

3

29. Llegeix l'argument d'aquesta llegenda a la pàgina 36 i escolta un fragment de l'obra cantada per Joan Manuel Serrat.



https://www.youtube.com/watch?v=dX4Q-3t_CQI

Pàgines 39 i 41

30. Imagina't que ets l'Eduard Toldrà i acabes de tenir la conversa amb el músic Pau Casals. Tornes a casa i l'expliques a la Maria.



Feu parelles i improviseu la conversa que tindrà lloc entre aquests dos personatges. Penseu què diran, però sobretot com ho diran.

Pàgina 42

31. **Activitat col·lectiva.** Escoltem l'Orquestra Municipal de Barcelona fent una interpretació d'Eduard Toldrà. Posem-nos en el seu lloc i expliquem com es devia sentir al Palau de la Música dirigint la seva pròpia orquestra. Fem entre tots un recull d'adjectius per identificar aquestes emocions.



L'Orquestra Municipal de Barcelona interpretant Eduard Toldrà:

<https://www.youtube.com/watch?v=K1ko5npPhMs>

32. Recordes quin era el seu somni? L'ha aconseguit? Què l'ha fet possible?

.....

.....



ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

33. Llegeix la biografia del músic que hi ha a la pàgina 45. Quines diferències trobes entre el conte que has llegit i aquesta biografia? Pensa tres diferències entre els dos textos. Després poseu-les en comú.

Per exemple:

- El conte està escrit en primera persona i la biografia en tercera.



.....



.....



.....

Triu dues informacions de la biografia que no siguin al conte:



34. El llibre que heu llegit és un conte que fingeix o fa veure que és una autobiografia.

- ✓ Què t'ha aportat, llegir la biografia d'un personatge?

.....
.....
.....

- ✓ Per què creus que és important en una biografia presentar els fets cronològicament? Es podria fer d'una altra manera?

.....
.....
.....

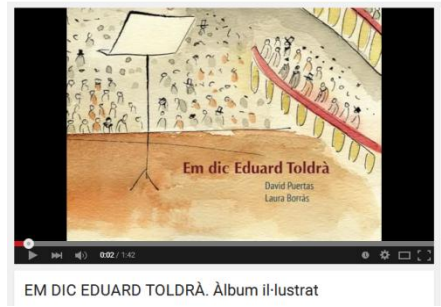
35. Para't a pensar quins fets destacaries de la teva vida. Amagaries per vergonya algunes coses i n'exageraries d'altres? T'atreveixes a fer la teva autobiografia? Si algú que et coneix molt la llegís, se la creuria o la interpretaria com un conte? Amagar informació és el mateix que mentir? Reflexioneu-hi i poseu en comú els vostres punts de vista en una conversa de grup.
36. A l'activitat 7 et proposàvem recollir en post-it les paraules relacionades amb el món de la música. Ara haureu de jugar amb aquestes paraules. Us proposem:
- fer famílies de paraules
 - fer classificacions: instruments, gèneres musicals, estris de música, accions...
 - fer mim: un representa una de les paraules i els altres han d'endevinar-la
 - jugar a endevinar una paraula a partir de la lectura de la definició
 - ...
37. **Activitat en grup.** Escolteu la presentació del llibre que heu llegit que es va fer e un programa de Catalunya Ràdio:



<http://www.ccma.cat/catràdio/alacarta/nom-programa/Em-dic-Eduard-Toldra-llibre-illustrat-sobre-el-compositor-vilanovi-Per-Xavier-Chavarria/audio/715123/>

- Quina informació dóna sobre l'autor?
- Quina informació dóna sobre la il·lustradora?
- Quina informació dóna sobre l'obra? T'hauria agradat que a la presentació s'hagués donat alguna informació més?
- Creus que si algú que no hagi llegit el llibre escolta la presentació tindrà ganes de llegir-lo?
- Per què s'ha publicat, aquest llibre? Per què s'ha triat el dia 7 d'abril per fer-ne la presentació?

38. En aquesta presentació digital s'han seleccionat una sèrie d'il·lustracions. Algunes s'acompanyen d'una frase amb la idea principal. Per parelles, penseu i escriviu les frases de les il·lustracions que no en porten.



https://www.youtube.com/watch?v=A_NSLcUpKW0

VALORACIÓ DEL LLIBRE

39. Valora el llibre. Digues si t'ha agradat o no i explica per què.

.....

.....

.....

.....

40. Escriu tres motius pels quals recomanaries aquest llibre.

.....

.....

.....

41. Si haguessis de puntuar aquest llibre de l'1 al 10, quina nota li posaries?

JO LI POSARIA UN

Per què?

.....

.....

.....

.....

.....

IVITATS D'AMPLIACIÓ

42. Activitat de petit grup. Escolta una sardana, mirant un vídeo d'una colla sardanista. Coneixies aquesta dansa? La saps ballar?



Colla Riallera de Vic:

<https://www.youtube.com/watch?v=UUoZrkhVYkI>

Colla Sardanista Dolç Infern:

https://www.youtube.com/watch?v=Jf06p_uBPVTU

43. Escolteu la sardana *Mariona*, d'Eduard Toldrà. Sabeu identificar els instruments que hi intervenen?



Eduard Toldrà - Mariona (sardana):

<https://www.youtube.com/watch?v=7YvJ9rZNzOQ>